

CEARTĂ MATINALĂ

Julia Henrietta Kakucs

M-am trezit dimineața supărată pe Wittgenstein. Da, pe Ludwig Wittgenstein, cel născut la 26 aprilie 1889 la Viena și decedat tot în aprilie, în ziua de 29 a anului 1951, la Cambridge. Iritată de ideea postulată de el „*Despre ce nu se poate vorbi, trebuie să tăcem!*“, revoltată, pusă pe luptă, m-am apucat să-mi fierb o cafea moca, promițându-mi răspunsuri veridice citite în zațul prelinș pe pereții ceștii. Unde nu este logică să nu o cauți, mi-am spus, mulțumită cu modul meu de a adapta filozofia la viață sau viceversa. Recunosc, poate eram influențată încă de visul din care mă aruncase complet trează, incapacitatea mea de a traduce o scrisoare din franceză. O scrisese tocmai tatăl meu, acolo printre stelele pe care le vizita, și mă rugase să o corectez. Arhiplină de idei despre care nu se poate vorbi, îmi demonstrase încă o dată limitele ridicate de propriul nostru limbaj, granițele comunicației... Nu avea dreptate Karl Popper... scuze, Sir Karl Raimund Popper care și-a criticat conaționalul? Născut 13 ani mai târziu în același oraș, trăind la Londra până în anul decesului (1994) Popper s-a întrebat ce a vrut să ne spună exact vienezul care a pus fundamentele filozofiei limbajului, ale logicii moderne? Nu se poate spune, se întreabă el, punând bazele raționalismului critic, că rațiunea singură nu ajunge pentru a demonstra un adevăr? Nu se poate spune despre Wittgenstein că postulează tăcerea, vorbind despre ce nu se vorbește și nespunând astfel nimic? Altfel spus, „Știi că nu știi nimic, dar și aceasta într-o măsură foarte mică“?

Ce m-am putut supăra! Rob al tăcerii, ucigaș al întrebărilor... căci cum să întrebi ceea ce este îngropat în tăcere? Noțiunile ce nu pot fi cuprinse în cuvinte nu există, mi-am spus.

Doi filozofi fascinați de întrebări, de logica gândirii, de rațiune, doi refugiați evrei din Viena nazistă, adepți ai democrației și toleranței, se întâlnesc la mine, în mine, în zorii unei zile de vacanță și mă

fac total nefericită. Nu se poate vorbi despre ce nu se vorbește. Ce dureros!

Îmi voi înghiți necazul într-o mare de vin... Mă voi gândi la Ulyse, la faptul că a reușit să-l îmbete pe ciclopul Polifem, fiul lui Poseidon. Cu ajutorul vinului a scăpat cu viață.

Nu iubea Polifem o nimfă? Cum de nu cunoștea băutura din struguri a zeilor, te întreb, în timp ce umplu două pahare cu un vin roșu, aromat, un Primitivo sosit din podgoriile din Apulia.

Îți place? Simți miasma fructelor negre de pădure, a scorțișoarei, cuișoarelor și a piperului negru? Picăturile grele, ce alunecând de pe buze, se ascund pe limbă și mângâind cerul gurii te lasă să le respiri aroma? Închide ochii și urmează-i drumul.

Istoria vinului se lasă citită asemeni notițelor unui detectiv. În anul 1825, George Gibbs, proprietarul unei școli viticole din Long Island, New-York, a importat un soi de viță de vie din Viena Gumpoldskirchen. (Vezi? Nu doar Wittgenstein și Popper vin din Viena...)

Din acest an provine probabil și numele de *Zinfandel*. Se presupune că denumirea *Zierfandler* a fost trecută în mod eronat pe un pachet sosit din Croația. Scriitorul Morris L. West (autor printre altele și al romanului care l-a făcut celebru în 1959 *The Devil's Advocate*), originar din Australia, care a trăit însă un timp în Austria, Italia, Statele Unite, reîntorcându-se abia în anul 1980 în Australia, amintește că Ágoston Haraszty, colonel maghiar, a adus din Ungaria acest soi de viță de vie - cunoscut până atunci doar ca strugure de masă - în California. Începând din anul 1960 americanii încep să caute originea exactă, europeană a acestei vițe de vie. Primul care găsește paralela între vița de vie *Zinfaden* și *Primitivo* din Italia, este americanul Austin Goheen, specializat în patologia plantelor. Imaginează-ți, el aduce *Primitivo* în California pentru a face comparația. Cercetările sale, deși pot scoate în evidență asemănările dintre cele două lăstare, nu pot demonstra cu siguranță faptul că este vorba de aceeași plantă. Dovada ultimativă a fost adusă abia în anul 1999 de către Carole Meredith, profesoară pentru oenologie la Universitatea din Davis, care a analizat genetic plantele, demonstrând identitatea la nivelul DNS-ului. Tot ea este aceea care cu un grup de cercetători găsește originea comună a lăstarelor din Apulia, Austria și California, în Croația. Cercetările au necesitat un drum lung și anevoios, găsindu-se abia în anul 2001 vița de vie absolut identică, *Crljenak kaštelanski*, struguri plantați în zona de graniță dintre Ungaria și Croația.

În dialectul Medimurje, numele, *Rošcatul*, descrie culoarea atrăgătoare a vinului în care se ascunde soarele fierbinte și patima iubirii.

Mă uit în oglindă urmărind cum ridicăm amândoi paharul...

În sănătatea lui Wittgenstein, dragul meu!

„Ceea ce poate fi gândit este și posibil“, a spus el, iar eu... eu... zâmbesc acum împăcată.